

"Acaba, hiçbir cihetten hiçbir teselli çaresini bulamayan o zavallı şahıs, mebde ile meadi, Sâni ile haşri itikad etmezse, onun o vaziyetinde cehennem daha serin olmaz mı?" cümlesini izah eder misiniz?

Mebde, eşyanın ilk yaratılış halidir ki, genellikle gözümüz önünde oluyorlar. Burada her şeyin başlangıcı olan Allah kastedilmiştir ki, cümlenin devamında kullanılan **Sani** ifadesiyle ortaya konmuştur. Yani insanın Allah'ı tasdik etmemesi cehennemden daha yakıcı bir özelliğe sahiptir.

Meadı ise, eşyanın ölüm ve kıyametten sonra tekrar ihya edilmesidir ki, bunun akıl ve mantık dairesinde olduğuna dair milyonlarca şahit, delil ve ispatlar bulunuyor. Bu da yine cümlenin devamında **haşir** ifadesiyle netleştirilmiştir. Haşri bilmeyen ve itikat etmeyen birisinin hissettiği yakıcı ateşe karşı, cehennem daha serin durur.

İnsanın günlük aylık ve yıllık haşirleri, bahar mevsiminde milyonlarca bitki ve hayvanların öldürülüp bir sonraki baharda yeniden diriltilmesi, hep bunlara birer delil ve ispattırlar.

İnsan, kâinatın ortasında ve hadiselerin baskısı altında Allah ve ahirete iman etmez ise, kâinat kadar belalar, acılar, elem ve musibetler ile boğuşmak zorunda kalır ve hayatı ümitsizlik yumağına dönüşür. Oysa Allah ve ahirete işaret ve beşaret eden o kadar çok delil ve ispatlar bulunuyor ki, insan bütün bunlara yüz çevirip kendini karanlığın girdabına mahkum ediyor ise, bu tam bir ahmaklıktır, zavallılıktır.

İnsan bu inkârcılık ile daha cehenneme gitmeden, cehennemî bir durumu yaşamış olur. Ahirette hem Allah'ı hem de ebediyeti görecek şahıs, yok olmaktan ve sahipsizlikten kurtulduğu için bir derece rahattır. Ama kendisine merhamet edecek ve ebedi duygusunu doyuracak birisine itikadı olmayan birisi ise cehennemden daha belalı bir halet içindedir.